

Sygn. akt II CSK 423/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Jawnej
z siedzibą w Ł.

przeciwko P. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 sierpnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5400,00 (pięć
tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawione wątpliwości ujął w pytaniach: „Czy dopuszczalne jest dokonanie przez Sąd II instancji oceny momentu wymagalności roszczenia strony powodowej innej niż ta, której dokonano we wcześniejszym, znanym Sądowi II instancji prawomocnym wyroku w sporze pomiędzy tymi samymi stronami, dotyczącym zobowiązań wynikających z tej samej umowy?; Czy dopuszczalne jest w obrocie pomiędzy przedsiębiorcami nieuwzględnienie podnoszonego przez dłużnika zarzutu przedawnienia roszczenia wierzyciela z uwagi na nadużycie prawa podmiotowego z art. 5 k.c. w sytuacji, gdy nie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające uznanie tego zarzutu za sprzeczny z zasadami współżycia społecznego i jako taki stanowiący nadużycie prawa podmiotowego, a w szczególności gdy działania dłużnika w żaden sposób nie utrudniały wierzycielowi dochodzenia roszczenia na drodze sądowej, a pozew został wniesiony do sądu po znacznym przekroczeniu terminu przedawnienia?; Czy dopuszczalne jest dokonanie wykładni umowy, zgodnie z którą bieg przedawnienia roszczenia

wierzyciela rozpoczyna się dopiero po upływie terminu oznaczonego w dniach w sytuacji, gdy umowa nakazuje dłużnikowi spełnić świadczenie „niezwłocznie” po nastąpieniu oznaczonego zdarzenia, ale „nie później niż” upływ terminu określonego w dniach, a oznaczone zdarzenie nastąpiło przed upływem tego terminu?”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Postawione przez skarżącego pytania w rzeczywistości nie odzwierciedlają istotnych zagadnień prawnych, a związana jest jedynie z wątpliwościami co do prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ponadto należy przypomnieć, że - stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Natomiast skarżący kwestionuje ustalenia faktyczne co do rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia i prawidłowości wystawienia faktury. Również treść pytania odnosząca się do art. 5 k.c. pozostaje w sprzeczności z ustaleniami Sądu, który wskazał, że pozwany rażąco łamał zobowiązania wynikające z umowy łączącej strony, w tym przede wszystkim nie wykonał przyjętego na siebie bezwzględnego obowiązku umownego poinformowania powoda o otrzymaniu wypłat dofinansowania. Sąd uznał, że takie działanie nie powinno podlegać ochronie prawnej.

Ubocznie należy wskazać, że prawomocność materialna oznacza, że sąd obowiązany jest przyjąć, iż to co orzeczono w prawomocnym orzeczeniu jest dla niego wiążące; wiążące to ma swoje granice przedmiotowe i podmiotowe. Przepis art. 365 k.p.c. nie określa wprost granic przedmiotowych mocy wiążącej

prawomocnego orzeczenia. Należy w tym względzie sięgać do art. 366 k.p.c., w którym wskazano granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej. Powaga rzeczy osądzonej i moc wiążąca są bowiem dwoma aspektami prawomocności materialnej orzeczenia. W konsekwencji moc wiążąca obejmuje te ustalenia, które w związku z podstawą sporu stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia. Natomiast przedmiot rozstrzygnięcia należy postrzegać biorąc pod uwagę żądanie pozwu i fakty przytoczone w celu jego uzasadnienia. Oznacza to, że nie są objęte mocą wiążącą między innymi ustalenia faktyczne i poglądy interpretacyjne na których oparte zostało prawomocne orzeczenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt I CSK 708/17, nie publ.).

Mając na uwadze powyższe nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Ze względów podanych powyżej Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw